

هیأت وزیران

در جلسه ۱۰ / ۳ / ۱۳۹۶ به پیشنهاد مشترک شماره ۱۱۶۷۲۱۰ مورخ ۲۴ / ۲ / ۱۳۹۶ سازمان برنامه و بودجه کشور ، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ، آیین نامه اجرایی بندهای (الف) ، (ب) ، (ج) ، (د) و (ح) تبصره (۵) و بند (و) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور را به شرح زیر تصویب کرد :

آیین نامه اجرایی بندهای (الف) ، (ب) ، (ج) ، (د) و (ح) تبصره (۵) و بند (و) تبصره (۱۶) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند :

الف - قانون : قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور .

ب - بانک مرکزی : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران .

پ - سازمان : سازمان بورس و اوراق بهادار .

ت - بانی / ناشر : وزارت امور اقتصادی و دارایی ، دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، شرکت های وابسته به وزارتخانه های نیرو ، نفت ، راه و شهرسازی ، ورزش و جوانان ، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ، ارتباطات و فناوری اطلاعات ، صنعت ، معدن و تجارت ، جهاد کشاورزی ، بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و علوم ، تحقیقات و فناوری ، سازمان های انرژی اتمی ایران و میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری ، شهرداری های کشور و سازمان های وابسته که حسب مورد بانی / ناشر اوراق مالی اسلامی هستند .

ث - طرح : طرح های دارای توجیه فنی ، اقتصادی و مالی با اولویت اجرای پروژه ها و طرح های میادین نفت و گاز مشترک با همسایگان و مهار آب های مرزی ، طرح های حمل و نقل به ویژه ریلی با اولویت مطالعه طرح و اجرای خط سواحل مکران - سراوان و استان خراسان رضوی و وسایط نقلیه برقی ، مسکن و توسعه شهری و روستایی ، طرح های آبرسانی و تأمین آب شرب و کشاورزی و احیای قنوت ، احداث و تکمیل طرح های آب شیرین کن ، تکمیل شبکه جمع آوری و انتقال فاضلاب ، طرح های زیربنایی آب و خاک (زهکشی) ، تصفیه خانه های آب و فاضلاب ، نیروگاه های برق با اولویت طرح (پروژه) های با بازدهی (راندمان) بالا مانند تولید همزمان برق و آب شیرین و برق و گرما (□□□) و برق و گرما و سرما (□□□□) شبکه های انتقال و توزیع برق ، تولید انرژی های نو و تجدیدپذیر ، احداث و تکمیل طرح های نیمه تمام ورزشی ، اجرای طرح های ساماندهی دانشگاه ها ، احداث ، تکمیل و تجهیز دانشگاه ها و دانشکده ها و پژوهشکده ها ، پارک های علم و فناوری ، خوابگاه ها و بیمارستان های نیمه تمام وزارتخانه های بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و علوم ، تحقیقات و فناوری ، تبدیل گاز به فرآورده های شیمیایی و مقابله با ریزگردها ، شرکت های کشاورزی و دامپروری با اولویت مناطق محروم و کمتر توسعه یافته متقاضی استفاده از اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی با رعایت ماده (۸۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت - مصوب ۱۳۸۰ - و طرح هایی که به تصویب شورای اقتصاد می رسد .

ج - اوراق مالی اسلامی : اوراق بهادار

اسلامی با نام یا بی نام که به موجب قانون و مقررات مربوط یا مجوز بانک مرکزی و یا سازمان به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین منتشر می شود و شامل اوراق مشارکت ، صکوک و اسناد خزانه اسلامی است .

۱ - اوراق مشارکت : اوراق بهادار اسلامی که تابع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت - مصوب ۱۳۷۶ - و آیین نامه اجرایی آن و یا قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴ - است .

۲ - صکوک اسلامی : نوعی اوراق بهادار که طبق قوانین و مقررات و یا براساس دستورالعمل های مصوب سازمان و یا بانک مرکزی منتشر می شود ، نظیر صکوک اجاره و صکوک استصناع .

۳ - اسناد خزانه اسلامی : مطابق تعریف مقرر در آیین نامه اجرایی بند (هـ) تبصره (۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۶ کل کشور

چ - کمیته : کمیته مدیریت و نظارت بر انتشار اوراق بهادار ریالی موضوع جز (۱) بند (ل) تبصره (۵) قانون .

ماده ۲ - در اجرای بند (الف) تبصره (۵) قانون ، به بانی / ناشر اجازه داده می شود

مبلغ یکصد هزار میلیارد (۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۱۰۰) ریال اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی به منظور اجرای طرح ها با تضمین خود منتشر نمایند . سهم بانی / ناشر به شرح جدول زیر تعیین می شود :

□ ردیف □ ذی نفعان موضوع بند (الف) تبصره (۵) □ مبلغ (میلیارد ریال) □

□ --- □ --- □ --- □

□ ۱ □ شرکت های تابعه وزارت نفت □ ۱۰ / ۰۰۰ □

□ ۲ □ شرکت های تابعه وزارت نیرو □ ۱۵ / ۰۰۰ □

□ ۳ □ شرکت های تابعه وزارت راه و شهرسازی □ ۱۰ / ۰۰۰ □

□ ۴ □ شرکت های تابعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات □ ۱۰ / ۰۰۰ □

□ ۵ □ شرکت های تابعه وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح □ ۵ / ۰۰۰ □

□ ۶ □ شرکت های تابعه وزارت صنعت ، معدن و تجارت □ ۱۰ / ۰۰۰ □

□ ۷ □ شرکت های تابعه وزارت جهاد کشاورزی □ ۱۰ / ۰۰۰ □

□ ۸ □ شرکت های تابعه وزارت ورزش و جوانان □ ۵ / ۰۰۰ □

□ ۹ □ شرکت های تابعه سازمان انرژی اتمی ایران □ ۹ / ۰۰۰ □

□ ۱۰ □ شرکت ها ، دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی وابسته به وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری □ ۷ / ۰۰۰ □

□ ۱۱ □ شرکت ها ، دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی وابسته به وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی □ ۷ / ۰۰۰ □

□ ۱۲ □ شرکت های تابعه سازمان میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری □ ۲ / ۰۰۰ □

□ جمع کل □ ۱۰۰ / ۰۰۰ □

تبصره

- در صورت عدم جذب مبالغ پیش بینی شده مطابق جدول فوق توسط هر یک از بانی / ناشر یاد شده ، مبالغ توسط سازمان برنامه و بودجه کشور به سهم سایر دستگاه های مندرج در جدول فوق افزوده می شود .

ماده ۳ - هنگام واگذاری طرح (پروژه) هایی که مطابق این آیین نامه برای آنها اوراق مالی اسلامی منتشر شده است ، بر اساس قوانین و مقررات مربوط نسبت به تعیین تکلیف تضمین های آنها اقدام خواهد شد .

ماده ۴ - بانی / ناشر در چارچوب

مصوبات کمیته می تواند به منظور تأمین تمام یا قسمتی از منابع مالی مورد نیاز طرح های خود که حجم انتشار آن از سوی بالاترین مقام مجاز دستگاه اجرایی ذی ربط در چارچوب بودجه مصوب دستگاه مربوط در سقف جدول مذکور در ماده (۲) این آیین نامه به بانک مرکزی / سازمان اعلام می شود ، نسبت به تقاضای موافقت اولیه از بانک مرکزی/ سازمان برای انتشار اوراق مذکور براساس قوانین و مقررات مربوط اقدام کند .

ماده ۵ - در اجرای بند (ب) تبصره (۵) قانون ، وزارت امور اقتصادی و

دارایی موظف است پس از دریافت درخواست سازمان برنامه و بودجه کشور ، به نمایندگی از دولت نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی ریالی و ارزی (اسناد ، مشارکت و صکوک) برای اجرای طرح های تملک دارایی های سرمایه ای نیمه تمام و طرح های ساماندهی دانشگاه ها مندرج در پیوست شماره (۱) قانون تا مبلغ دوپست هزار میلیارد (۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۰۰۰ / ۲۰۰) ریال با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام کند .

تبصره ۱ - سهم هر یک از دستگاه های

اجرایی از اوراق مذکور و عنوان طرح های ذی نفع موضوع این ماده توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و نوع اوراق موضوع این ماده توسط سازمان ، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی تعیین می شود .

تبصره ۲ - سازمان

برنامه و بودجه کشور موظف است اعتبارات لازم برای تسویه پرداخت های مرتبط با اوراق مالی اسلامی در سررسید های مقرر و هزینه های انتشار را طی ردیف خاصی در لوایح بودجه سالانه کل کشور منظور نماید .

تبصره

۳ - در صورت انتشار بخشی از اوراق مالی اسلامی موضوع بند (ب) تبصره (۵) قانون به شکل اسناد خزانه اسلامی ، تمامی شرایط انتشار این اسناد تابع آیین نامه اجرایی بند (هـ) تبصره (۵) قانون خواهد بود .

ماده ۶ - بانی / ناشر مکلف است فهرست

طرح های متقاضی استفاده از منابع حاصل از فروش اوراق مشارکت و یا صکوک را ظرف بیست روز پس از ابلاغ این آیین نامه از طریق بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی ربط جهت تصویب شورای اقتصاد ارایه نماید .

تبصره - طرح های موضوع ماده (۵) این آیین نامه از شمول این ماده مستثنی هستند .

ماده ۷ - اوراق فروش نرفته طرح های موضوع بندهای (الف) و (ب) تبصره (۵)

قانون ، قابل واگذاری به پیمانکاران ، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات همان طرح ها در سقف مطالبات معوق طرح با تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی و ذی حساب مربوط و سازمان برنامه و بودجه کشور است .
اوراق واگذار شده قابل بازخريد قبل از سررسيد توسط بانک عامل نيست .

تبصره □ فهرست پیمانکاران ، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات طرح موضوع این آیین نامه به همراه میزان مطالبات معوق آنها که به تأیید ذی حساب مربوط رسیده است ، برای اوراق موضوع بند (الف) تبصره (۵) قانون توسط بانی / ناشر و برای بند (ب) تبصره (۵) قانون توسط دستگاه اجرایی ذی ربط ، به بانک عامل / رکن بازار سرمایه ارایه می شود .

ماده ۸ - با ارایه مدارک و مستندات مورد درخواست بانک مرکزی و سازمان توسط بانی / ناشر ، موافقت اولیه انتشار اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی ظرف مهلت قانونی صادر می شود و بانی / ناشر ظرف بیست روز از زمان دریافت موافقت اولیه مکلف به انتخاب بانک یا بانک های عامل / رکن بازار سرمایه خواهد بود .

ماده ۹ - بانک عامل موظف است ظرف بیست روز نسبت به بررسی طرح در چارچوب قوانین و مقررات و الزامات مربوط به اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی موضوع این آیین نامه اقدام نماید .

تبصره - طرح های موضوع ماده (۵) این آیین نامه از شمول این ماده مستثنی هستند .

ماده ۱۰ - بانک مرکزی پس از تأیید گزارش توجیه فنی ، اقتصادی و مالی طرح های تأیید شده توسط بانک عامل ، ظرف بیست روز شرایط انتشار اوراق مشارکت ریالی و یا صکوک اسلامی را اعلام می نماید .

ماده ۱۱ - انتشار اوراق مالی اسلامی به صورت الکترونیکی خواهد بود .

ماده ۱۲ - نرخ سود اسمی اوراق منتشره براساس مصوبات کمیته و متناسب با نرخ مصوب شورای پول و اعتبار تعیین می شود .

تبصره - فروش اوراق منتشره در بازار سرمایه به قیمت بازار (بنا به درخواست بانی / ناشر) مجاز است .

ماده ۱۳ - در اجرای بندهای (الف) و (د) تبصره (۵) قانون ، بانی / ناشر مکلف به تأمین وثایق و تضمین های مورد نظر بانک عامل / ضامن مورد تأیید سازمان است . در صورت عدم ایفای تعهدات بانی / ناشر در سررسیدهای مقرر ، بانک عامل / ضامن مورد تأیید سازمان مکلف است از محل وثایق مذکور رأساً اقدام نماید .

ماده ۱۴ - بانک عامل / رکن بازار سرمایه هیچ

تعهدی برای پرداخت سودهای علی الحساب / پرداخت های مرتبط با صکوک در سررسید در صورت عدم تأمین وجه آن از سوی بانی / ناشر به دارندگان اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی واگذار شده به پیمانکاران ، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات ندارد و صرفاً پس از ضبط وثایق و دریافت وجه حاصل از ضبط تضامین اخذ شده موضوع ماده (۱۳) این آیین نامه امکان پرداخت اصل و فرع اوراق منتشره فراهم خواهد شد .

ماده ۱۵ - با

صدور مجوز نهایی انتشار اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی به بانک عامل / رکن بازار سرمایه ، عرضه اولیه این دسته از اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در بازار پول / سرمایه در مدت زمان مقرر انجام می شود .

تبصره - با پذیرش این دسته از اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در سازمان ، معاملات ثانویه آن تابع شرایط سازمان خواهد بود .

ماده ۱۶ - بانک عامل مکلف به درج عبارت □ غیرقابل بازخرید

قبل از سررسید در بانک عامل □ در گواهی خرید اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی برای آن دسته از اوراقی که به پیمانکاران ، مشاوران و تأمین کنندگان تجهیزات مشمول این آیین نامه واگذار شده ، است .

ماده ۱۷ - بانک مرکزی / سازمان مکلف است آخرین اطلاعات مربوط به عرضه اولیه اوراق مالی اسلامی را ماهانه به سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ارایه نماید .

ماده ۱۸ - بانک عامل / رکن بازار سرمایه مکلف

است وجوه حاصل از فروش اوراق مشارکت و یا صکوک اسلامی در هر مرحله را براساس فهرست ناشران مزبور ظرف یک هفته پس از تکمیل مستندات انتشار در خصوص بندهای (الف) و (د) تبصره (۵) قانون به حساب تمرکز وجوه شرکت های مزبور و شهرداری ها و سازمان های وابسته نزد خزانه داری کل کشور و در خصوص بند (ب) تبصره مذکور به ردیف شماره (۳۱۰۱۰۸) جدول شماره (۵) قانون واریز کند .

ماده ۱۹ - بازخرید اوراق موضوع بند (د) تبصره (۵) قانون قبل از سررسید توسط بانک عامل ممنوع است .

ماده ۲۰ - در اجرای بند (ح) تبصره (۵) و بند (و) تبصره (۱۶) قانون ، وزارت امور اقتصادی و دارایی

موظف است پس از دریافت درخواست سازمان برنامه و بودجه کشور ، به نمایندگی از دولت نسبت به انتشار اوراق مالی اسلامی با رعایت مقررات حاکم بر این آیین نامه و سایر قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید .

ماده ۲۱ - انتشار صکوک اجاره موضوع این آیین نامه منوط به رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط و به خصوص

آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹۴ - موضوع تصویب نامه شماره ۴۱۸۴۸ / ت / ۵۲۰۲۶ هـ مورخ ۴ / ۴ / ۱۳۹۴ و اصلاحات بعدی آن است .

ماده ۲۲ - سایر موارد پیش بینی نشده در این آیین نامه در خصوص نحوه واگذاری ، بازخرید و بازپرداخت اصل و سود اوراق

مشارکت و یا صکوک اسلامی حسب مورد تابع ضوابط و مقررات پیش بینی شده در آیین نامه اجرایی قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت و دستورالعمل صکوک اسلامی مصوب شورای پول و اعتبار / سازمان است .

معاون اول رئیس جمهور - اسحاق جهانگیری